

| Emri i Lëndës : Psikolinguistikë |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|----------------|---------|------|
| Kodi                             | Tipi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Semestri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Leksione (orë/javë) | Seminare (orë/javë) | Lab (orë/javë) | Kredite | ECTS |
| ELL 551                          | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Vjeshtë                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 3.00                | 1.00                | 0.00           | 3.50    | 6.00 |
|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
| Lektori                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Irena Shehu, PhD                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                     |                     |                |         |      |
| Asistenti                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Neliada Memushaj, Msc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                     |                |         |      |
| Gjuha e kursit                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Anglisht                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |                     |                |         |      |
| Niveli i lëndës                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Master                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                     |                     |                |         |      |
| Përshkrimi                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ky kurs është një hyrje në fushën e psikolinguistikës dhe studion proceset psikologjike në bazë të mësimit, prodhimit dhe kuptimit të gjuhës. Kursi përqëndrohet në mekanizmat psikologjike të përdorur për përftimin e gjuhës. Trajtohet çështje si lidhja e gjuhës me mendimin dhe kujtesën , lidhja e kulturës me gjuhën. Përvetsimi I fjalive, kuptimi i saj dhe trajtimi i dykuptimeve. Bilingualizmi dhe përvetsimi i gjuhës së huaj,leximi,shkrimi dhe mënyrat e trajtimit të problemeve të ndryshme që ndeshen gjatë mësimit të gjuhës së huaj jane pjesë e rëndësishme e kursit.                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                     |                |         |      |
| Objektivat                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Të zhvillojë të kuptuarit e marrëdhënies midis gjuhës dhe proceseve konjitive. Të zhvillojë njohuri të hollësishme për nënfushat bazë të psikolinguistikës, duke përfshirë: bazat biologjike të gjuhës (gjuha dhe truri), perceptimi i të folurit, leksiku, përpunimi i fjalive, ligjërimi, prodhimi i të folurit dhe përvetësimi i gjuhës. Të shqyrtojë metodat e përdorura në kërkimin psikolinguistik dhe për të interpretuar llojet e rezultateve që këto metoda kanë zbuluar. Të kuptojë të dhënat bazë të prodhimit dhe perceptimit të gjuhës dhe se si këto të dhëna kanë kontribuar në zhvillimin e teorive kryesore në psikolinguistikë. Të prezantojë dhe eksplorojë teoritë kryesore në fushën e psikolinguistikës. Të eksploje çështje specifike në psikolinguistikë që mund të shqyrtohen eksperimentalisht. |                     |                     |                |         |      |
| Konceptet Kryesore               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Procesi i prodhimit te gjuhes Të kuptuarit e gjuhës Përvetësimi i gjuhës Bilingualizmi Gjuha, Mendimi, Kultura                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                     |                     |                |         |      |
| Programi i Lëndës                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
| Java                             | Tema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
| 1                                | Prezantimi i lendes. Shpjegimi i koncepteve kyc te fushes se Psikolinguistikes. Objektivat dhe menytrat e vleresimit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
| 2                                | Mesimi i Gjuhes se pare. Kuptimi dhe zhvillimi i procesit te te folurit. Referenca1. Kapitulli 9. fq.331 An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006. Referenca 2.Introduction to Psycholinguistics: Understanding Language Science, 2nd Edition 2023                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
| 3                                | Gjuha e shenjave. Mesimi dhe llojet e gjuhes se shenjave. Karakteristikat e gjuhes se shenjave. A konsiderohet ajo nje gjuhe e mirefillte? Referenca1. Kapitulli 1. fq.37 An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006 Rreferenca 2. Pg. 447. Introduction to Psycholinguistics, Understanding Language Science, Matthew J. Traxilier, 2012                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
| 4                                | Një qasje psikolinguistike ndaj problemeve dhe gabimeve gjuhësore. Disa shembuj se pse eshte e nevojshme psikolinguistika: Probleme gjuhësore. Një shpjegim psikolinguistik i një problemi gjuhësor, rasti i gabimeve gjuhësore. Burimi: Psycholinguistics, Introduction and Applications, Second Edition, Lise Menn. Plural Publishing, 2017, Kapitulli 1                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |
| 5                                | Përvetësimi i gjuhës së parë dhe të dytë Një qasje psikolinguistike ndaj ngjashmërive dhe dallimeve të tyre. Fokusi i këtij leksioni është të bëjë dallimin midis dy proceseve, përvetësimit të gjuhës së parë dhe të dytë, të diskutojë rastin e modifikimit të theksit të huaj të mësuarit për të lexuar dhe shkruar në një gjuhë të dytë Burimi: Psycholinguistics, Introduction and Applications, Second Edition, Lise Menn. Plural Publishing, 2017, Kapitulli 9 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |                |         |      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>6</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pervetesimi i Gjuhes se dyte. Femijet dhe te rriturit ne kete proces. Referenca. Kapitulli 6. fq.123. An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006                                                                              |
| <b>7</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Mesimdhenia e Gjuhes se dyte. Teorite e mesimdhenies dhe metoda Referenca. fq 138. An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006. Rreferenca 2." How to Teach English ". 2nd Edition Jeremy Harmer.PDF_files                     |
| <b>8</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Provimi gjysmë final                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>9</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Bilingualizmi. Inteligjenca. Strategjite e te Mesuarit. Rreferenca . fq. 421.Introduction to Psycholinguistics: Understanding Language Science, 2nd Edition 2023 Referenca.fq.160. An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006 |
| <b>10</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Gjuha, Trui dhe Mendja - Përpunimi i gjuhës - Shpejtësia dhe Fleksibiliteti. Rreferenca . fq. 177.An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006                                                                                  |
| <b>11</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nga vjen njohuria per gjuhen? Intiligjenca dhe aftesite gjuhesore. Referenca. fq 199. An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006.                                                                                             |
| <b>12</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Funksionet Gjuhesore dhe Hemisfera e djathte e trurit. Rreferenca . fq. 515.Introduction to Psycholinguistics,Understanding Language Science, Matthew J. Traxilier, 2012                                                                                                                                  |
| <b>13</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Prezantimi i projekteve dhe puneve kerkimore studimore                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>14</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Film: Steven Pinker – Linguistika si nje dritare per te kuptuar trurin                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>15</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Pergatitje per provimin final. Perseritje e temave kyc. Udhezim mbi fromatin e provimit.                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>16</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Provimi final                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Parakushtet</b> Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Literatura</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• An Introduction to Psycholinguistics,Second edition.Danny D. Steinberg and Natalia V. Sciarini, PEARSON EDUCATION 2006</li> <li>• Resource: Psycholinguistics, Introduction and Applications, Second Edition, Lise Menn ,Plural Publishing, 2017</li> <li>• Introduction to Psycholinguistics, Understanding Language Science, Matthew J. Traxler, 2023</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Referenca të tjera</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• INTRODUCTION TO PSYCHOLINGUISTICS, UNDERSTANDING LANGUAGE SCIENCE, MATTHEW J. TRAXLER, 2012</li> <li>• Chomsky, N. (2014) Language and mind. Cambridge: Cambridge University Press.</li> <li>• Saxton, M. (2017) Child language: Acquisition and development. London: SAGE Publications Ltd.</li> </ul>                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>1</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Njoh dhe analizojë çështjet kryesore në perceptimin e të folurit, njohjen e fjalëve, përpunimin e fjalive, të tekstit si dhe përvetsimin e gjuhës dhe të leximit                                                                                                                                          |
| <b>2</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Njoh dhe analizojë procest kryesore qe përefshihen në njohjen e fjalës, përpunimin e fjalive, interpretimin e tekstit si dhe në përvetsimin e leximit                                                                                                                                                     |
| <b>3</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Të zhvillojë propozime për kërkimin e çështjeve specifike bazuar në njohuritë në psikolinguistikën e përgjithshme dhe metodologjinë psikolinguistikë                                                                                                                                                      |

| <b>Mënyra e Vlerësimit të Lëndës</b>                                                     |              |                          |                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------------|------------------------------|
| <b>Notat e Ndërmjetme</b>                                                                | <b>Sasia</b> | <b>Përqindja</b>         |                              |
| Gjysmë finale                                                                            | 1            | 30                       |                              |
| Kuize                                                                                    | 0            | 0                        |                              |
| Projekte                                                                                 | 1            | 15                       |                              |
| Projekte semestrale                                                                      | 0            | 0                        |                              |
| Punë laboratori                                                                          | 0            | 0                        |                              |
| Pjesëmarrja në mësim                                                                     | 1            | 15                       |                              |
| <b>Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final</b>                            |              |                          | <b>60</b>                    |
| <b>Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final</b>                                  |              |                          | <b>40</b>                    |
| <b>Total</b>                                                                             |              |                          | <b>100</b>                   |
| <b>Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)</b>                                 |              |                          |                              |
| <b>Aktivitetet</b>                                                                       | <b>Sasia</b> | <b>Kohëzgjatja (orë)</b> | <b>Ngarkesa Totale (orë)</b> |
| Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit) | 16           | 4                        | 64                           |
| Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)                              | 14           | 3                        | 42                           |
| Detyra                                                                                   | 1            | 8                        | 8                            |
| Gjysmë finale                                                                            | 1            | 8                        | 8                            |
| Provimi final                                                                            | 1            | 10                       | 10                           |
| Të tjera                                                                                 | 6            | 2                        | 12                           |
| <b>Ngarkesa totale e orëve</b>                                                           |              |                          | <b>144</b>                   |
| <b>Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)</b>                                                |              |                          | <b>5.76</b>                  |
| <b>ECTS</b>                                                                              |              |                          | <b>6.00</b>                  |